

CCE–B2

CERTIFIKOVANÁ ZKOUŠKA Z ČEŠTINY PRO CIZINCE

ÚROVEŇ B2

MANUÁL PRO PŘÍPRAVU K SUBTESTU PSANÍ

Obsah

1	CO JE OBSAHEM SUBTESTU PSANÍ.....	2
2	CO SE OD TEXTU NA ÚROVNI B2 OČEKÁVÁ.....	3
3	CHARAKTERISTIKA ÚLOH	3
3.1	ÚLOHA 1 – FORMÁLNÍ TEXT (DOPIS/E-MAIL)	3
3.1.1	UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ FORMÁLNÍHO DOPISU/E-MAILU	3
	Ukázka A – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	3
	Ukázka B – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	4
3.2	ÚLOHA 2 – ČLÁNEK.....	6
3.2.1	UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ ČLÁNKU.....	8
	Ukázka C – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	8
	Ukázka D – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	9
3.3	ÚLOHA 2 – ÚVAHA.....	11
3.3.1	UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ ÚVAHY	13
	Ukázka E – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	13
	Ukázka F – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	15
3.4	ÚLOHA 2 – RECENZE	16
3.4.1	UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ RECENZE	18
	Ukázka G – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.....	18
	Ukázka H – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.	20

Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy
Vratislavova 10/29, 128 00 Praha 2, Česká republika.
Veškerá práva vyhrazena © 2021-07-28

www.ujop.cuni.cz/cce

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

CERTIFIKOVANÁ ZKOUŠKA
Z ČEŠTINY PRO CIZINCE (CCE)

Manuál pro přípravu k subtestu Psaní na úrovni B2 slouží jako pomocný materiál k přípravě na Certifikovanou zkoušku z češtiny pro cizince (CCE) na této jazykové úrovni. Dozvíte se v něm, jak subtest Psaní na úrovni B2 vypadá formálně (počet úloh, časový limit, minimální požadovaný počet slov atd.) a jaká jsou očekávání na naplnění jazykové úrovně B2. Získáte také řadu praktických tipů, které vám mohou pomoci uspět, a seznámíte se s konkrétními ukázkami prací a s jejich komentovaným hodnocením. Manuál je tedy určen nejen vám – kandidátům a zájemcům o Certifikovanou zkoušku z češtiny pro cizince (CCE) na úrovni B2, nýbrž také vašim učitelům a všem, kteří vám pomáhají se na tuto zkoušku připravovat.

Pro přípravu na subtest Psaní doporučujeme, abyste se nejprve podívali na to, jak subtest Psaní vypadá, a přečetli si informace o tom, jak subtest Psaní probíhá (viz [Modelová varianta a informace o zkoušce CCE–B2](#)). Poté se v tomto *Manuálu* seznámte s očekáváními, která jsou na úroveň B2 kladeny, a přemýšlejte, jak je co nejlépe splnit. Inspirujte se v sekci *Tipy* pro psaní jednotlivých úloh, abyste co nejlépe naplnili kritéria hodnocení a byli u zkoušky CCE–B2 úspěšní. Zkuste si několik prací napsat a máte-li možnost, porovnejte své práce s jednotlivými ukázkami, abyste věděli, jak se vám daří naplňovat úroveň B2. Můžete o pomoc požádat také svého učitele nebo jinou osobu, která vám s přípravou na zkoušku pomáhá.

Přejeme hodně štěstí u zkoušky.

Tým Výzkumného a testovacího centra ÚJOP UK

1 CO JE OBSAHEM SUBTESTU PSANÍ

Subtest Psaní se skládá ze dvou různých úloh, na jejichž splnění je časový limit **80 minut**.

- V **úloze 1** píšete formální text (dopis nebo e-mail) na základě instrukcí v zadání a bodů, ke kterým se musíte ve svém textu vyjádřit.
- Musíte napsat minimálně 100 slov. Do počtu slov se nezapočítává datum ani adresa příjemce a odesilatele, které mohou být uvedeny v záhlaví/zápatí.

ÚLOHA 1

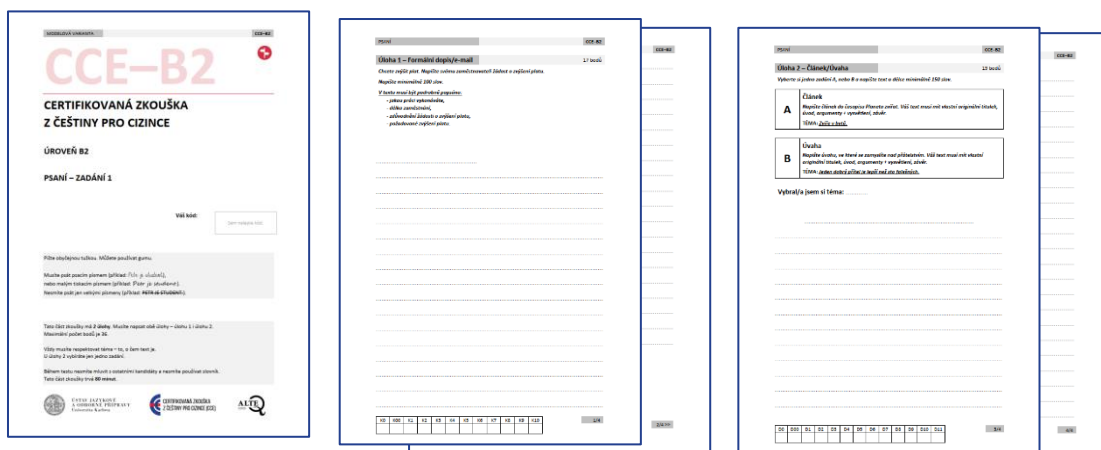
- V **úloze 2** si vyberete jedno ze dvou témat a napíšete text (článek, úvahu nebo recenzi) podle instrukcí v zadání. Musíte napsat minimálně 150 slov.

ÚLOHA 2

Jako jedno slovo se počítá každé grafické slovo, tj. slovo oddělené od ostatních mezerami. Data a časové údaje psané číslicemi se také počítají jako jedno slovo.

Obě úlohy musíte psát do záznamového archu obyčejnou tužkou, kterou dostanete u zkoušky.

Dostanete tam také papír, který můžete použít na svoje poznámky. Záznamový arch i papír s poznámkami na konci testu odevzdáte administrátorovi. Do záznamového archu musíte psát čitelně. Bude-li váš text z větší části nečitelný, nebude hodnocen, tzn. že za celou úlohu získáte 0 bodů.

Své texty pište na vytištěné řádky. Musíte psát psacím písmem (příklad: *Petr je student*), nebo tiskacím písmem (příklad: *Petr je student*). **Nesmíte psát jen velkými písmeny** (příklad: **PETR JE STUDENT**), protože hodnotitelé nemůžou rozlišit, zda umíte používat správně malá a velká písmena. Pokud budete psát jen velkými tiskacími písmeny, práce nebude hodnocena.

Všechna zadání jsou vytvořena tak, aby vám umožnila předvést jazykové dovednosti v českém jazyce na úrovni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ). Proto byste si měli velmi pečlivě přečíst celé zadání a ve svém písemném projevu úkol podrobně zpracovat a snažit se ukázat co nejvíce ze svých jazykových znalostí a dovedností.

Na modelové zadání obou úloh se můžete podívat [zde](#):

2 CO SE OD TEXTU NA ÚROVNI B2 OČEKÁVÁ

Na úrovni B2 byste měli prokázat, že mimo jiné dokážete:¹

- ✓ napsat srozumitelné a podrobné texty na širokou škálu témat;
- ✓ rozvinout hlavní myšlenky potřebnými detaily (vysvětlení, zdůvodnění nebo příklady);
- ✓ zdůraznit důležité body a myšlenky;
- ✓ vyjádřit své názory a hodnocení;
- ✓ vyjádřit vztahy mezi myšlenkami a logicky text uspořádat;
- ✓ rozvinout argumentaci (uvést důvody/argumenty pro i proti, vysvětlit výhody i nevýhody, podpořit názor vhodným zdůvodněním);
- ✓ používat opisy a parafráze k zakrytí mezer ve slovní zásobě;
- ✓ poměrně přesně používat slovní zásobu;
- ✓ ovládat gramatiku v relativně vysoké míře a nedopouštět se chyb, které by vedly k nepochopení;
- ✓ poměrně přesně používat pravopis a interpunkci.

Snažte se ve svých textech ukázat maximum toho, co umíte. Pohlíďte si, aby váš text byl dostatečně podrobný, snažte se prokázat znalost a rozmanitost slovní zásoby a gramatických prostředků.

3 CHARAKTERISTIKA ÚLOH

3.1 ÚLOHA 1 – FORMÁLNÍ TEXT (DOPIS/E-MAIL)

Formální dopis/e-mail píšete osobě nebo společnosti (firmě). Důvodem k psaní takového textu může být například to, že si chcete na něco stěžovat, o něco žádat, někam se přihlásit, něco navrhnout nebo reklamovat.

V zadání úlohy 1 je vždy několik bodů, o kterých máte ve svém dopise/e-mailu psát. **Všechny body musíte zpracovat podrobně.** To je důležité, protože jinak by došlo ke ztrátě bodů při hodnocení.

Formální dopis/e-mail by měl mít jasnou logickou strukturu.

(1) Oslovení příjemce textu

Pokud uvádíte jméno člověka, kterému dopis píšete, použijte před jeho příjmením oslovení *pane/paní* (např. *Vážený pane Nováku*, nebo *Vážená paní Nováková*).

Znáte-li funkci člověka, kterému dopis adresujete, můžete ji použít v oslovení místo příjmení (např. *Vážený pane řediteli*, nebo *Vážená paní ředitelko*).

Pokud neznáte jméno člověka, kterému píšete, začněte svůj dopis oslovením *Vážený pane*, *vážená paní*, ...

¹ Adaptováno podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, str. 24–29, 63–67, 74, 85, 112–120, 127–132 a Companion Volume str. 74–80, 90–95, 130–142.

Pozor! Za oslovením se vždy píše čárka (,) a pokračuje se na novém řádku, kde se začíná malým písmenem (např. *Vážený pane Nováku, děkuji za Váš dopis, ve kterém...*).

(2) Hlavní část

Za oslovením byste měli uvést důvod, proč dopis/e-mail píšete, a dále postupovat podle konkrétních bodů uvedených v zadání. Nepište o věcech, které se nevztahují k zadání.

(3) Závěr

Ukončení dopisu je stejně důležité jako jeho začátek. V závěru uveďte, co byste chtěli, aby příjemce dopisu/e-mailu udělal s ohledem na řešení dané situace. Vhodné je také poděkování (např. *Těším se na Vaši odpověď.; Předem děkuji za kladné vyřízení mé žádosti.*). Závěr začněte psát na samostatný řádek.

(4) Rozloučení

Pro rozloučení se obvykle používá fráze *S pozdravem*. Rozloučení také začněte psát na samostatný řádek. U formálního dopisu/e-mailu není vhodné jako rozloučení používat fráze *Mějte se hezky!* nebo *Děkuji za pozornost*.

(5) Podpis

Na konci dopisu/e-mailu (pod rozloučení) se uvádí jméno a příjmení. U zkoušky si můžete jméno vymyslet, nemusí být vaše vlastní.

TIPY PRO PSANÍ FORMÁLNÍHO DOPISU/E-MAILU

- Při psaní používejte **neutrální a formální styl**, příjemci netykejte ani nevyhrožujte (nevhodné formulace = např. *Udělej, co ti radím, nebo budeš mít pěknou malér.; Všichni na mě koukali jak na blázna.*).
- Pro přehlednost je nutné **rozdělit text do odstavců** (např. vynechání řádku mezi dvěma odstavci nebo vynechání asi 1 cm místa od levého okraje na prvním řádku nového odstavce).
- **Logicky spojte jednu myšlenku s druhou** a nepište o tom, o čem jste už psali v jiném odstavci. Váš text se bude lépe číst.
- Snažte se psát tak, aby věty měly **složitější větnou strukturu** – tzn. aby nebyly příliš jednoduché. Tvořte souvětí.
- Ve formálních dopisech/e-mailech se píše velké písmeno u osobních a přivlastňovacích zájmen 2. osoby (např. *Reaguji na Vaši žádost..., ...žádáme Vás...*). Je to výraz naší úcty k příjemci textu.
- Je důležité používat **gramatické struktury a slovní zásobu**, které patří k úrovni **B2**. I když ve vašem textu nebude žádná chyba, nezískáte dostatečný počet bodů, pokud neukážete gramatické struktury a slovní zásobu úrovně B2. (Srovnejte např. věty A a B. A: *Dělám všechny úkoly včas a dělám taky různé projekty.* B: *Jako hlavní důvod bych zmínila, že všechny své*

pracovní úkoly a povinnosti si plním vždy načas. Dále se zapojuji do různých projektů a spolupracuji také na mezinárodních projektech.)

- Je důležité **nechat si čas na kontrolu** toho, že jste splnili všechny body ze zadání, že je váš text jasný a že mu nechybí formální náležitosti (oslovení, rozloučení, podpis apod.). Nezapomeňte si také nechat dostatek času na kontrolu gramatiky, pravopisu a interpunkce.

Jak se například zdvořile zeptat?

Mohl/a byste mi říct/napsat ...?

Byl/a bych vám vděčný/á, kdybyste ...

Rád/a bych se dozvěděl/a, ...?

Rád/a bych věděl/a, ...?

Nevíte, jestli ...?

Jak si například zdvořile stěžovat?

Chtěl/a bych si stěžovat na ...

Nebyl/a jsem spokojený/á s ...

... nebyl/a takový/á, jaký/ou jsem očekával/a.

Co například napsat do závěru?

Kontaktovat mě můžete prostřednictvím e-mailu nebo telefonicky.

Budu se těšit na Vaši odpověď.

3. 1. 1 UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ FORMÁLNÍHO DOPISU/ E-MAILU

Ukázka A – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 1 – Formální dopis/e-mail

17 bodů

Chcete zvýšit plat. Napište svému zaměstnavateli žádost o zvýšení platu.

Napište minimálně 100 slov.

V textu musí být podrobně popsáno:

- jakou práci vykonáváte,
- délka zaměstnání,
- zdůvodnění žádosti o zvýšení platu,
- požadované zvýšení platu.

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás s žádostí o zvýšení měsíční mzdy. Ve společnosti pracuji již 3 let. V prvním roce jsem pracoval jako sekretář v kanceláři personálního oddělení, v následujících dvou letech pracuju jako vedoucí personálního oddělení.

Během zmíněné doby poctivě plním zadané úkoly a projekty, díky čemuž má firma vyšší zisky. Nedávné projekty jsem taky zvládl skvěle, např. spolupracoval s kolegy v marketingovém oddělení na organizaci pohovoru v Brně, který byl velmi úspěšný. Během minulého roku jse absolvoval přídatný kurz, a zvýšil si tak vzdělání v oboru. Navíc pořád zlepšuju úrovní cizího jazyka, dostal jsem certifikát češtiny B1.

Na základě těchto důvodů si Váš tedy dovoluji požádat o navýšení o 10 %, tj. z 60.000 Kč na 66.000 Kč.

Děkuji za posouzení mé žádosti.

S úctou

Jan Novák

vedoucí personálního oddělení

KOMENTÁŘ K UKÁZCE A:

Text zcela splňuje komunikační cíl uvedený v zadání. Jedná se o žádost o zvýšení platu v podobě formálního dopisu/e-mailu, která je adresovaná vhodnému příjemci (zaměstnavateli). Formální dopis obsahuje vhodné oslovení i závěr. Všechny body ze zadání jsou v textu zpracovány srozumitelně.

Text je vhodně členěn na odstavce.

Organizace textu a myšlenek je velmi dobrá. Objevuje se jen několik chyb, např. ve výběru lexika nebo ve spojení vět (... v *následujících* dvou letech pracuju jako vedoucí...; Navíc pořád zlepšuju úrovní cizího jazyka, dostal jsem certifikát češtiny B1.). Slovosled je správný. Interpunkce je většinou použita správně.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně² odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 1 (např. těmito výrazy: *...obracím se na Vás...*, *...zvýšení měsíční mzdy...*, *Během zmíněné doby poctivě plním zadané úkoly...*, *Nedávné projekty...*, *...jsem (...) zvládl...*, *...zvýšil si (...) vzdělání v oboru...*, *...na základě těchto důvodů...*, *...si dovoluji požádat o navýšení...*, *...posouzení...*).

Chyby, které se ve slovní zásobě objevují, mohou částečně ztížit porozumění, ale jsou ojedinělé (např. *...pracuji již 3 let.*, *...přídavný kurz...*, *...certifikát [z] češtiny...*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 1. Věty mají složitou strukturu se správným výběrem slovních druhů, jednotlivá slova jsou ve správných pádech v singuláru i plurálu a slovesa ve správných tvarech (např. *Během zmíněné doby poctivě plním zadané úkoly a projekty, díky čemuž má firma vyšší zisky.*). V textu jsou použity dva slovesné časy.

Chyb v gramatice není mnoho, ale vzhledem k úrovni B2 jsou závažné. Jedná se např. o nesprávné tvoření minulého času a záměnu zájmen (*...spolupracoval [jsem] s kolegy...*, *...si Váš dovoluji požádat...*).

Chyby v diakritice a pravopisu jsou výjimečné (např. *...zvládl...*, *...jse[m] ...*).

Ukázka B – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 1 – Formální dopis/e-mail

17 bodů

Chcete zvýšit plat. Napište svému zaměstnavateli žádost o zvýšení platu.

Napište minimálně 100 slov.

V textu musí být podrobně popsáno:

- **jakou práci vykonáváte,**
- **délka zaměstnání,**
- **zdůvodnění žádosti o zvýšení platu,**
- **požadované zvýšení platu.**

Vážený pane ředitele, gratuluju Vám, že naše firma letos funguje lépe než loni. Už jsem tady dlouho, což je pěkná řádka 10 let. Píšu vám tento dopis, abych požádala o zvýšení platu.

Když jsem studovala na univerzitě, už jsem slyšela dobrou pověst naše firmy, a už jsem v té době chtěla pracovat na naší firmě. Na štěstí jsem složila výběrové řízení, když jsem vystudovala. Ted' jsem jedna manažerka a miluji mou pozici a atmosféru práce.

Ale myslím, že plata je trochu nižší. V sobotu mi zavolala jedna ředitelka jiné firmy, abych pracovala tam. Mzda její firmy je o třikrát vyšší než tady. Pracuju každý den na plný plýn a taky jsem udelala dobré výsledky pro firmu. Takže bych chtěla požádat o zvýšení platu. A moje ideální plata je každý měsíc 80.000 korun, což je o 20.000 korun vyšší než ted'. A jaký je váš názor? Čekám na vaši odpověď.

Děkuju Vám za pochopění a mějte se hezký den.

Iveta

² Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE B:

Text splňuje komunikační cíl uvedený v zadání jen částečně. Autorka píše žádost o zvýšení platu vhodnému příjemci (zaměstnavateli), ale používá formulace, které nejsou pro formální dopis vhodné, protože jsou příliš osobní (např. *...gratuluju Vám, že naše firma letos funguje lépe než loni., A jaký je váš názor?*). Dopis/E-mail je podepsán pouze křestním jménem *Iveta*, což také není pro formální dopis nebo e-mail vhodné. V textu není zpracován jeden ze čtyř bodů ze zadání, a to informovat příjemce o tom, jakou práci autorka textu vykonává. Autorka sice píše *...jsem jedna manažerka...*, ale nesděljuje nic o tom, čím se ve svém zaměstnání zabývá.

Ačkoli je text rozdělen na odstavce, oslovení a závěr nejsou odděleny od zbytku textu (*Vážený pane řediteli, gratuluji Vám..., ...A jaký je váš názor? Čekám na vaši odpověď.*).

Organizace textu a myšlenek obsahuje nedostatky např. v logickém spojení vět i slov ve druhém odstavci (*Na štěstí jsem složila výběrové řízení, když jsem vystudovala. Ted' jsem jedna manažerka...*) a také ve třetím odstavci (*Takže bych chtěla požádat o zvýšení platu. A moje ideální plata je...*). Slovosled a interpunkce jsou většinou správné.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně³ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 1 jen částečně (např. těmito výrazy: *...výběrové řízení..., ...mzda..., ...pracuji každý den na plný plyn..., Děkuju Vám za pochopení...*).

Chyby ve slovní zásobě a jejich množství ztěžují porozumění (např. *...pěkná řádka 10 let..., ...pracovat na naši firmě..., Na štěstí jsem složila výběrové řízení..., ...atmosféru [v] práci, Mzda její firmy je o třikrát vyšší..., ...jsem udělala dobré výsledky pro firmu., ...mějte se hezký den.*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 1 jen částečně. V textu jsou sice použity dva slovesné časy a kondicionál, ale struktura vět je často velmi jednoduchá, což je typické pro nižší úroveň (např. *Ale myslím, že plata je trochu nižší., Mzda její firmy je o třikrát vyšší než tady., Takže bych chtěla požádat o zvýšení platu., A jaký je váš názor?*). Jinými slovy autorka textu neprokazuje, že dokáže vytvářet takové gramatické struktury, které by ve větší míře ukazovaly správný výběr slovních druhů, správné pády či správné tvary sloves.

Chyby v gramatice se objevují často (např. *...pane ředitele..., ...naše firmy..., ...miluji mou pozici..., ...plata..., ...což je o 20.000 korun vyšší než ted'.*).

Chyby v diakritice a pravopisu nejsou ojedinělé (např. *...pověst firmy..., ...plyn..., ...udelala..., ...nez..., ...pochopění...*).

³ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

3.2 ÚLOHA 2 – ČLÁNEK

Článek se píše například pro čtenáře společenského časopisu, víkendové přílohy novin nebo internetového blogu. Jedná se o krátký text na aktuální téma, které vy jako autor článku popisujete a komentujete ze svého pohledu. Článek by měl obsahovat váš jasně vyjádřený názor, který může být i kritický. Hlavním cílem článku je, aby se čtenář o daném tématu dozvěděl více informací. Informace mu poskytnete prostřednictvím svých názorů, které vysvětlíte a zdůvodníte.

V článku:

- ✓ informujete o problému, představujete a popisujete problematickou situaci;
- ✓ a/nebo představujete své názory a přesvědčujete čtenáře;
- ✓ a/nebo můžete polemizovat s jinými názory.

Do článku nepatří vypravování, osobní zážitky ani poučování.

TIPY PRO PSANÍ ČLÁNKU

- Než začnete s psaním, nejdříve si **promyslete a připravte jasnou strukturu**, díky které bude váš text logický, a vy nebudete odbíhat od jedné myšlenky k jiné. Vaše myšlenky se tak nebudou v textu opakovat.
- Pište formálním stylem, **čtenáři netykejte**.
- **Titulek** článku by měl být **krátký a zajímavý**, aby zaujal čtenářovu pozornost, a musí se týkat tématu. **Neopisujte titulek ze zadání, vymyslete svůj vlastní.**
- **V úvodu představte téma, o kterém píšete.** Můžete popsat, jaká je obecná situace, jak se tato situace vyvíjí, jak problém vypadá ve světě nebo ve vaší zemi, jestli se o něm diskutuje hodně nebo málo a proč apod.
- I když neznáte čtenáře osobně, můžete ho oslovit a použít např. **rétorickou otázku**, tzn. otázku, která nevyžaduje odpověď a na kterou odpověď ani nikdo nečeká.
- Rozdělte svůj text na části podle jednotlivých myšlenek a ty rozvíjejte. Je dobré mít v textu **2–3 odstavce** a v každém odstavci rozvíjet jednu myšlenku. V prvním odstavci můžete rozvíjet myšlenku, kterou jste zmínili v úvodu. **Důležitá je argumentace a vysvětlení vašich názorů.** Jeden odstavec můžete věnovat i svému **vlastnímu návrhu řešení**.
- **Poslední odstavec by měl obsahovat závěr – shrnutí (sumarizaci) vašich myšlenek.** V závěru můžete např. obecně naznačit budoucí vývoj nebo se zmínit o tom, s čím téma dále souvisí.
- **Nekopírujte slova ze zadání**, zkuste použít svá vlastní slova.
- Nepište příliš krátké věty, používejte rétorické otázky a **ukážte široký rozsah lexika i gramatických struktur**.
- Na závěr si **nechejte čas na kontrolu** toho, že jste splnili všechny body ze zadání, že vaše myšlenky na sebe navazují a neopakují se. Zkontrolujte si také gramatiku, pravopis a interpunkci.

Jak například zaujmout čtenáře?

Jen si představte ...

Už jste někdy ...?

Jak byste se cítili, kdyby ...

Jste jedni z těch, kteří ...?

Pokud je vaše odpověď ano, pak byste měli ...

Co kdyby ...?

Jakou například použít rétorickou otázku?

Je to skutečně tak, jak si myslím?

Přemýšleli jste o tom někdy?

Není to snad důležité?

Jak například udělat článek zajímavým?

Někoho může šokovat, že ...

Není žádným překvapením, že ...

Nejlepší na tom všem je, že ...

Jak například začít odstavec?

Začněme s ... / Začněme tím, že ...

Další výhodou/nevýhodou je, že ...

Zprvė ... / Zadruhé ... / Zatřetí ...

Jak například napsat svůj názor?

Myslím si, že ...

Podle mě ... / Podle mého názoru ...

Domnívám se, že ...

Zdá se mi, že ...

3. 2. 1 UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ ČLÁNKU

Ukázka C – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 2 – Článek/Úvaha

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

A	<p>Článek</p> <p><i>Napište článek do časopisu Planeta zvířat. Váš text musí mít vlastní originální titulek, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr.</i></p> <p>TÉMA: <u>Zvíře v bytě.</u></p>
----------	--

Patří zvíře do bytu?

Zdánlivě jednoduchá otázka. Mnozí mají na ní jednoznačnou odpověď, avšak názory na pořízení si domácího mazlíčka do bytu se rozcházejí. Jedni preferují názor, že zvíře do bytu určitě patří. Z mého pohledu tato skupina lidí ve společnosti převažuje. Druzí si myslí, že zvíře do obydlí rozhodně nepatří. Ke stejnému názoru se přikláním i já. Moje odpověď na danou otázku by byla jednoznačně ne.

Důvodů, proč zvíře do bytu nepatří, je hodně. Zcela zásadní je podle mně hygienické hledisko. Zvíře pohybující se po venkovním prostoru přináší do bytu znečištění, nepořádek, případně infekce. Venku se může potkat s jinými zvířatama, něco sníst, olízat, a pak nám to přinese do bytu. A to je nežádoucí jev.

Dalším důvodem je, že dokud se zvíře naučí určitým hygienickým návykům, opakovaně znečistí byt. To zanechá nejen pachové stopy v bytě, ale kolikrát i vizuální. Případně nám může okousat, poškrábat či jinak znehodnotit a poškodit nábytek a zařízení bytu.

Když se na to podíváme z pohledu komfortu zvířete, dá se říct, že zvíře rovněž potřebuje určitý prostor. Proto je nutné zvažovat i velikost bytu. Do malého bytu nejsou vhodná velká zvířata, případně více zvířat najednou.

Závěrem lze říct, že zůstává na zvážení jednotlivců, jestli si pořídí domácího mazlíčka do bytu, či nikoli. U mne však nadále přetrvává jednoznačný názor, že zvíře do bytu nepatří.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE C:

Text zcela splňuje komunikační cíl uvedený v zadání – napsat článek na zadané téma. Autor si pokládá otázku, zda zvíře patří do bytu, a poté představuje své názory a za pomoci argumentů a vysvětlení přesvědčuje čtenáře. Text obsahuje vlastní titulek (*Patří zvíře do bytu?*), úvod (= 1. odstavec), argumenty + vysvětlení (= 2., 3., 4. odstavec), závěr (= 5. odstavec). Všechny tyto části zadání jsou v textu zpracovány dostatečně podrobně a srozumitelně, vztahují se k tématu.

Argumenty jsou srozumitelné a jsou podpořeny vhodnými příklady (např. *Zcela zásadní je podle mně hygienické hledisko. Zvíře pohybující se po venkovním prostoru přináší do bytu znečištění, nepořádek, případně infekce. Venku se může potkat s jinými zvířatama, něco sníst, olízat, a pak nám to přinese do bytu. A to je nežádoucí jev.*)

Text je vhodně členěn na odstavce.

Organizace textu a myšlenek je na vysoké úrovni. Mezi větami jsou jasné vztahy. Slovosled i interpunkce napomáhají snadnému čtení i porozumění textu.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁴ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 (např. těmito výrazy: *Zdánlivě jednoduchá otázka., ...jednoznačnou odpověď..., ...názory se rozcházejí..., znečistí byt..., ...okousat, poškrábat či jinak znehodnotit..., ...je nutné zvažovat...*).

Chyby ve slovní zásobě se neobjevují.

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2. Objevuje se kondicionál, verbální adjektivum (*pohybující se*), věty mají složitou strukturu se správným výběrem slovních druhů, jednotlivá slova jsou ve správných pádech v singuláru i plurálu a slovesa ve správných tvarech (např. *Mnozí mají na ní jednoznačnou odpověď, avšak názory na pořízení si domácího mazlíčka do bytu se rozcházejí.*).

Chyb v gramatice není mnoho a většinou neztěžují porozumění (např. *...ní..., ...jinýma zvířatama..., ...dokud se zvíře [ne]naučí...*).

Chyby v diakritice a pravopisu jsou výjimečné (např. *...jinak...*).

Ukázka D – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 2 – Článek/Úvaha

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

A	<p>Článek</p> <p>Napište článek do časopisu <i>Planeta zvířat</i>. Váš text musí mít vlastní originální titulek, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr.</p> <p>TÉMA: <u>Zvíře v bytě.</u></p>
----------	--

Zvíře v bytě

Nás, milovníku zvířat, je čím dál tím víc. Máme li intelegentního vlčaka, vzacnou agamu, krásného papouhu nebo roztomilého králíka, jestli máme dobře podmínky pro naše mazlíčky?

Byt majitelem zvíře je to velká zodpovědnost a spojeno s tím hodně starosti. Ale je to i velká radost, spousta neuvěřitelných okamžiků a pozitivních emoci.

⁴ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

Když si chceme pořídit zvířátko, většinou víme, co očekáváme. Co by ale očekávalo do nas zvířátko?

Těžko se to dá zjistit, ale můžeme předpokladat že kvalitní péče, kladný vztah a určitě vyhovující podmínky.

Pro většinu zvířat určite by byl lepší velký postorný dům. A pro některé by nevadila i velká zahrada.

Ale dá se starat o svém mazlíčkovi i v menším bytě, máme ale myslet na to, že velký pes v malém bytě – nebylo by to nejlepší pro ně.

Tak že je to jenom na nas jestli zvíře patří do bytu nebo ne. Hu si máme pamatovat, že jsme zodpovědné, jestli bude naše zvířátko šťastné a my spolu s ním.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE D:

Text splňuje komunikační cíl uvedený v zadání – napsat článek na zadané téma. Autor textu představuje a popisuje problematickou situaci z pohledu majitele zvířete. Z požadavků na přítomnost a vhodné zpracování jednotlivých částí zadání (vlastní titulky, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr) není splněn žádný požadavek. Titulek je opsaný ze zadání a ostatní části zadání nejsou vhodně zpracovány. Není například jasné, kde končí úvod a kde začíná další část textu. Úvod a závěr nedávají smysl a neplní funkci úvodu a závěru.

Argumenty nejsou zpracovány srozumitelně, nejsou vysvětlovány a nejsou v rozsahu odpovídajícím úrovni B2 (např. *Ale dá se starat o svém mazlíčkovi i v menším bytě, máme ale myslet na to, že velký pes v malém bytě – nebylo by to nejlepší pro ně.*).

Dělení na odstavce není logické a nepomáhá při čtení textu.

Organizace textu a myšlenek obsahuje nedostatky, které často brání porozumění textu (např. *Máme li inteligentního vlčáka, vzácnou agamu, krásného papouhu nebo nebo roztomilého králíka, jestli máme dobre podmínky pro naše mazlíčky?, A pro některé by nevadila i velká zahrada. ...velký pes v malém bytě – nebylo by to nejlepší pro ně.*). Ve slovosledu i interpunkci se objevují chyby (např. *Byt majitelem zvíře je to velká zodpovědnost..., Co by ale očekávalo do nas zvířátko? Ale dá se starat o svém mazlíčkovi i v menším bytě..., Tak že je to jenom na nas[,] jestli zvíře...*).

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁵ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 (např. těmito výrazy: *...milovníků zvířat je čím dál tím víc..., ...vlčák..., ...vzácná agama..., ...roztomilý..., ...velká zodpovědnost..., ...spousta neuvěřitelných okamžiků..., ...můžeme předpokládat..., ...vyhovující podmínky...*).

Chyby ve slovní zásobě a jejich množství ztěžují i brání porozumění (např. *...krásného papouhu..., ...očekávalo do nas zvířátko..., ...A pro některé by nevadila i velká zahrada..., ...Hu si máme pamatovat...*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 jen částečně. V textu se sice objevuje kondicionál, ale pouze slovesný čas přítomný. Ačkoli mají věty složitější strukturu, obsahují zároveň větší množství chyb (např. *Co by ale očekávalo do nas zvířátko? Těžko se to dá zjistit, ale můžeme předpokládat že kvalitní péče, kladný vztah a určitě vyhovující*

⁵ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

podmínky.; ...velký pes v malém bytě – nebylo by to nejlepší pro ně.). Najdeme tedy jen malé množství vět, které obsahují správný výběr slovních druhů, slova ve správných pádech v singuláru i plurálu a slovesa se správnými tvary.

Chyby v gramatice se objevují často a jejich množství ztěžuje porozumění (např. ...být majitelem zvíře..., ...spojeno [je] s tím hodně starosti..., ...máme ale myslet na to...).

Nedostatky v diakritice a pravopisu jsou poměrně časté, dochází k chybám v základních slovech i k vynechávání písmen (např. ...nébo..., ...dobře..., ...byt..., ...předpokladad..., ...Tak že..., ...p[r]ostorný dům...).

3.3 ÚLOHA 2 – ÚVAHA

Úvaha je text, který píše například studenti pro své učitele, nebo novináři pro noviny a časopisy. V úvaze se máte zamyslet nad konkrétním tématem, podívat se na něj z různých úhlů pohledu a prezentovat své názory a argumenty. Cílem úvahy není vyřešit problém, ale přemýšlet o něm. V úvaze můžete s tématem souhlasit, nesouhlasit, nebo můžete uvádět argumenty pro i proti.

V úvaze:

- ✓ se zamýšlíte nad tématem z různých úhlů pohledů, analyzujete ho;
- ✓ prezentujete své argumenty a zdůvodnění;
- ✓ můžete s tématem souhlasit i nesouhlasit.

Do úvahy nepatří vypravování, osobní zážitky ani rady a poučování.

TIPY PRO PSANÍ ÚVAHY

- Než začnete s psaním, nejdříve si **promyslete a připravte jasnou strukturu**, díky které bude váš text logický, a vy nebudete odbíhat od jedné myšlenky k jiné. Vaše myšlenky se tak nebudou v textu opakovat.
- Pište formálním stylem, **čtenáři netykejte**.
- **Titulek úvahy by měl být krátký**, aby zaujal čtenářovu pozornost, a musí se týkat tématu. **Neopisujte titulek ze zadání, vymyslete svůj vlastní.**
- Svůj text rozdělte na části, které jsou uvedeny v zadání. Pro jejich rozdělení použijte odstavce. Vaše úvaha může mít např. tuto strukturu:
 1. **úvod** (představení tématu, formulace problému a vysvětlení, proč je toto téma důležité nebo zajímavé);
 2. **rozvinutí 1. myšlenky (názoru) + argumentace;**
 3. **rozvinutí 2. myšlenky (názoru) + argumentace;**
 4. **závěr** (jasné shrnutí toho, k čemu jste došli na základě vlastního zamyšlení; můžete zde také prezentovat svůj názor).
- **Každý odstavec by měl obsahovat jen jednu hlavní myšlenku a vhodné argumenty a podrobnosti** (details), kterými myšlenku podpoříte. Mohou to být příklady, kontroverzní nebo překvapivá tvrzení, nebo rétorické otázky. To jsou otázky, které nevyžadují odpověď a u kterých na odpověď ani nikdo nečeká.

- Pokud se zamýšlíte i nad negativní stránkou tématu, je dobré napsat i možné řešení takového problému.
- **Důležité je vysvětlování vašich myšlenek a argumentace**, proč si to myslíte.
- **Poslední odstavec by měl obsahovat závěr – shrnutí (sumarizaci) vašich myšlenek.** V závěru můžete např. obecně naznačit budoucí vývoj nebo se zmínit o tom, s čím téma dále souvisí.
- **Myšlenky formulujte jasně a navazujte jednu na druhou, aby vznikl logický text.** Ke spojení jedné myšlenky s druhou použijte vhodné spojovací výrazy (např. výrazy *ale, takže, i když, a dokonce, na jednu stranu, za prvé...* a zájmena pro správné odkazování, např. *Podle vědců je naše planeta ohrožena. Proto o ni musíme pečovat a chránit ji.*)
- **Nekopírujte slova ze zadání**, zkuste použít svá vlastní slova.
- Nepište příliš krátké věty, používejte otázky a **ukazte široký rozsah lexika i gramatických struktur**.
- Na závěr si **nechejte čas na kontrolu** toho, že jste splnili všechny body ze zadání, že vaše myšlenky na sebe navazují a neopakují se. Zkontrolujte si také gramatiku, pravopis a interpunkci.

Jak například vyjádřit svůj názor?

Podle mě / Podle mého názoru / Myslím si, že... / Věřím, že... / Zdá se mi, že... / Z mého pohledu... / Osobně...

Jak například uvádět myšlenky?

Zprv... / Zadruhé... / Nejprve... / Nejdříve... / Dále... / Nakonec... / V neposlední řadě... / V závěru... / Závěrem...

Jak například uvést opačné myšlenky?

ačkoli(v)... / na druhou stranu... / zatímco... / ale... / nicméně... / přesto...

Jak například vyjádřit příčiny a důvody?

protože... / jelikož... / neboť... / totiž... / vždyť... / z toho důvodu, že... / (a) proto... / (a) tak... / (a) tedy...

Jak například vyjádřit účel?

aby... / ať...

Jak například přidat další informace?

kromě ... / mimo... / navíc... / a co více... / také... / a... / nadto...

Jak například popisovat následky:

proto... / tudíž... / výsledkem je, že... / a tedy... / z toho důvodu... / a tak... / takhle...

Jak například uzavřít téma?

Závěrem... / Na závěr... / Na konec... / Konec konců... / Celkem vzato...

3. 3. 1 UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ ÚVAHY

Ukázka E – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 2 – Článek/Úvaha

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

B	<p>Úvaha</p> <p><i>Napište úvahu, ve které se zamyslíte nad přátelstvím. Váš text musí mít vlastní originální titulek, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr.</i></p> <p>TÉMA: <u>Jeden dobrý přítel je lepší než sto falešných.</u></p>
----------	--

Celoživotní přátelství

Jak definujeme přátelství? Podle mě přátelství znamená jedna duše ve dvou tělech. Můžeme říct slova upřímně přátelům, a nikdy jim to nevadí. Protože právě přátelství obsahuje důvěru, pochopení a otevřenost..

Existuje mnoho druhů přátel. Přátelé jsou ze školy, přátelé jsou ze práce, ze sportovního klubu. Anebo v dnešní době jeden oblíbený typ přátel je přátelé z internetu. Kvůli tolika způsobům asi můžeme získat přátele lehce a rychle. Ale víte, kdo je opravdový přítel?

Říká se, jeden dobrý přítel je lepší než sto falešných. Tomu hluboce věřím. Dobrý přítel nikdy nás neopustí, i když jsme v nouzi nebo spadneme do průšvihů. Dobrý přítel k nám přijde, obejmě nás a zeptá se nás „jsi v pořádku?“. Ale falešný přítel se otočí zády, jakmile je požádáme o pomoc. Počet přátel nikdy není důležitý.

Náš život je jako vlak na cestě. Někteří přátelé nastoupí, někteří vystoupí. Ale ti praví navždy zůstanou. Dokonce když musíme odejít daleko a na dlouho, jednou se vrátíme, obejmou nás stejně jako před lety. Protože přátelství je celoživotní vztah a jsme opravdoví přátelé.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE E:

Text zcela splňuje komunikační cíl uvedený v zadání – napsat úvahu na zadané téma. Autor se zamýšlí nad problematikou přátelství a představuje své názory a argumenty. Text obsahuje vlastní originální titulek (*Celoživotní přátelství*), úvod (= 1. odstavec), argumenty + vysvětlení (= 2. a 3. odstavec), závěr (= 4. odstavec). Všechny tyto části zadání jsou v textu zpracovány dostatečně podrobně a srozumitelně a vztahují se k tématu. V úvodu autor představuje svou definici přátelství a následně rozvíjí argumenty. V závěru se vrací k definici přátelství a vhodně navazuje na titulek.

Argumenty jsou srozumitelné a jsou podpořeny vhodnými příklady (např. *Existuje mnoho druhů přátel. Přátelé jsou ze školy, přátelé jsou ze práce, ze sportovního klubu. Anebo v dnešní době jeden oblíbený typ přátel je přátelé z internetu. Kvůli tolika způsobům asi můžeme získat přátele lehce a rychle. Ale víte, kdo je opravdový přítel?*)

Text je graficky vhodně rozdělen do odstavců.

Organizace textu a myšlenek obsahuje občas nedostatky, které komplikují porozumění textu (např. *Říká se, [že] jeden dobrý přítel je lepší než sto falešných., Protože přátelství je celoživotní vztah a [my] jsme opravdoví přátelé.*). Mezi větami jsou jasné vztahy. Slovosled obsahuje menší množství chyb (např. *Můžeme říct slova upřímně přátelům ..., Dobrý přítel nikdy nás neopustí...*) a interpunkce napomáhá snadnému čtení i porozumění textu.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁶ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 (např. těmito výrazy: *...jedna duše ve dvou tělech., ...důvěra, pochopení, otevřenost..., ...získat přátele..., ...spadneme do průšvihů., ...obejme nás..., ...otočí se zády...*).

Chyby ve slovní zásobě jsou výjimečné (např. *Můžeme říct slova upřímně..., Kvůli tolika způsobům asi můžeme získat přátele lehce a rychle.*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 jen částečně. V textu není kondicionál ani jiné prostředky typické pro úroveň B2. Objevuje se jen slovesný čas přítomný. Věty mají většinou jednoduchou strukturu (např. *Existuje mnoho druhů přátel. Přátelé jsou ze školy, přátelé jsou ze práce, ze sportovního klubu.*)

Chyb v gramatice není mnoho a většinou neztěžují porozumění (např. *...jeden oblíbený typ přátel je přátelé z internetu., ...falešný přítel se otočí zády, jakmile je požádáme o pomoc.*)

Chyby v diakritice a pravopisu jsou výjimečné (např. *...ze práce..., ...průšvihů., Někteří...*).

⁶ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

Ukázka F – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 2 – Článek/Úvaha

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

B	<p>Úvaha</p> <p>Napište úvahu, ve které se zamyslíte nad přátelstvím. Váš text musí mít vlastní originální titulek, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr.</p> <p>TÉMA: <u>Jeden dobrý přítel je lepší než sto falešných.</u></p>
----------	--

V nouzi potkáš přítele

Jsou tam dvě fráze o přátelství, se kterými souhlasím. Říká se: „Jeden dobrý přítel je lepší než sto falešných.“ „V nouzi potkáš přítele.“

Každý člověk má omezenou energii, kterou potřebuje věnovat rodině, práci a kamarádům, když kontaktujeme s kamarády, používáme čas, peníze, lásku a energii. Čím více kamarádů máme, tím více energií plýtváme. Pokud kamarádíme s příliš hodně lidmi, nemáme dost času pro život a sama sebe. Myslím, že stačí tři nebo čtyři kamarády, kteří se vzniknou v různých dobách.

Když byla jsem ve střední, měla jsem mnoho kamarádů. Zdal se mi rozdíl mezi nimi, ale nerozuměla jsem jasně. Jedna se jmenuje Ola, se kterou jsme často obědvali a šli na školu spolu. Ještě jsem měla tři kamarádky – Marie, Aneta a Lenka. Rádi jsme hráli hru na počítače a jeli do kina. Poprvé jsem neudělala měsíční zkoušku. Na co moje maminka strašně zlobila. Nenechala mi jít ven nebo hrát na počítače od té doby. Musela jsem studovat celý den i dokonce o víkendu. Postupně jsem komunikovala s těmi třemi méně a méně, ale Ola mi pořád doprovázela. Jeli jsme spolu do knihovny a dělali jsme domácí úkol. Koupila mi pracovní sešit a učila mi způsob na zkoušku. Neúspěch na zkoušku byl nejsilnější katastrofa pro studenty. V moji nejžší době Ola mi pořád podporovala. Konečně jsem věděla rozdíl mezi Olou a ostatními.

Jsem šťastná, že můžu kamarádit s Olou. Jenom jedna, ale je pravdová.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE F:

Komunikační cíl uvedený v zadání – napsat úvahu na zadané téma – je splněn jen částečně. Autorka se v úvodu zamýšlí nad ideálním počtem kamarádů, zbytek textu ale obsahuje osobní vyprávění, které do úvahy nepatří. Z požadavků na přítomnost a vhodné zpracování jednotlivých částí zadání (vlastní titulek, úvod, argumenty + vysvětlení, závěr) je splněn jen požadavek na vlastní titulek a úvod. Ostatní části nejsou vhodně zpracovány.

V textu se nachází pouze jeden argument, který je součástí úvodu. Požadavek na uvedení argumentů a vysvětlení tak není splněn.

Dělení na odstavce je logické a pomáhá při čtení textu.

Organizace textu a myšlenek obsahuje nedostatky, které často brání porozumění textu. Mezi slovy nejsou vždy jasné vztahy (např. *Jsou tam dvě fráze o přátelství, se kterými souhlasím., Každý člověk má omezenou energii, kterou potřebuje věnovat rodině, práci a kamarádům, když kontaktujeme s kamarády, používáme čas, peníze, lásku a energii., Jedna se jmenuje Ola, se kterou jsme často obědvali a šli na školu spolu.*). Ve slovosledu i interpunkci se objevují chyby jen výjimečně.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁷ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 jen částečně (např. těmito výrazy: *...omezenou energii..., ...věnovat..., ...plýtváme..., ...rozdíl..., ...postupně..., ...konečně...*).

Chyby ve slovní zásobě a jejich množství ztěžují i brání porozumění (např. *...kontaktujeme s kamarády..., ...kteří se vzniknou v různých dobách..., ...nejsilnější katastrofa..., ...Ola mi pořád podporovala..., ...je pravdová...*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně neodpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2. V textu se neobjevuje kondicionál ani jiné prostředky typické pro úroveň B2. Věty mají většinou jednoduchou strukturu (např. *Ještě jsem měla tři kamarádky – Marie, Aneta a Lenka. Rádi jsme hráli hru na počítače a jeli do kina. Poprvé jsem neudělala měsíční zkoušku. Na co moje maminka strašně zlobila. Nenechala mi jít ven nebo hrát na počítače od té doby.*)

Chyby v gramatice se objevují často a jejich množství ztěžuje porozumění (např. *...Rádi jsme hráli hru na počítače a jeli do kina., ...nenechala mi jít ven..., Neúspěch na zkoušku..., ...Ola mi pořád podporovala.*).

Nedostatky v diakritice a pravopisu jsou výjimečné (např. *...sama..., ...ostátními...*).

3.4 ÚLOHA 2 – RECENZE

Recenze se píše pro čtenáře časopisů, novin nebo internetových stránek. Cílem je popsat a zhodnotit něco, s čím máte jako autor zkušenost. Může se jednat o knihu, dovolenou, nějaký produkt atd. Recenze by měla obsahovat váš vlastní titulek, důvod, proč recenzi píšete, vaše hodnocení a názory a doporučení pro čtenáře. Hodnocení musí být vždy vysvětleno. V recenzi můžete upozornit na dobré vlastnosti a kritizovat ty špatné pomocí svých názorů, srovnáním nebo vysvětlením.

V recenzi:

- ✓ představujete to, co budete hodnotit;
- ✓ zdůvodňujete svůj výběr;
- ✓ hodnotíte (chválíte, kritizujete, porovnáváte);
- ✓ hodnocení zdůvodňujete (svými názory, srovnáním, dalšími argumenty);
- ✓ to, co hodnotíte, můžete doporučit i nedoporučit.

Do recenze nepatří vyprávění příběhů a osobních zážitků ani popis děje.

⁷ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

TIPY PRO PSANÍ RECENZE

- Než začnete s psaním, nejdříve si **promyslete a připravte jasnou strukturu**, díky které bude váš text logický, a vy nebudete odbíhat od jedné myšlenky k jiné. Vaše myšlenky se tak nebudou v textu opakovat.
- Pište formálním stylem, **čtenáři netykejte**.
- **Titulek recenze by měl být krátký**, aby zaujal čtenářovu pozornost, a musí se týkat tématu. **Neopisujte titulek ze zadání, vymyslete svůj vlastní**.
- V prvním odstavci napište, čeho se vaše recenze týká a **proč o této události/věci chcete psát**. Tady je vhodné uvést fakta.
- V další části textu pište především tom, **co si o události/věci myslíte, jak ji hodnotíte**. Svoje hodnocení **vždy podpořte vysvětlením**, proč si to myslíte, **nebo srovnáním** s jinou událostí/věcí.
- **V hodnocení se zaměřte alespoň na dva aspekty události/věci, o které píšete**. Pokud píšete např. o knize, můžete hodnotit, jak autor zvládl styl psaní, žánr, charakteristiku postav a prostředí, kde se děj odehrává. Nebo jestli se titul knihy hodí k jejímu obsahu, jestli se vám kniha dobře četla a jestli vás autor něčím překvapil.
- Na závěr nezapomeňte připojit **doporučení nebo nedoporučení pro čtenáře, které zdůvodníte**. Můžete zde také shrnout (sumarizovat) svoje hodnocení.
- Všechny **jednotlivé části textu rozdělte do odstavců**, aby byl váš text přehledný.
- **Nekopírujte slova ze zadání**, zkuste použít svá vlastní slova.
- Nepište příliš krátké věty, používejte rétorické otázky a **ukážete široký rozsah lexika i gramatických struktur**.
- Na závěr si **nechejte čas na kontrolu** toho, že jste splnili všechny body ze zadání, že vaše myšlenky na sebe navazují a neopakují se. Zkontrolujte si také gramatiku, pravopis a interpunkci.

Jak například říct, že se vám něco líbí?*Co se mi líbilo nejvíce, byl/a/o...**Byl/a jsem příjemně překvapen/a...**Potěšilo mě, že...**Oceňuji zejména...**Nejvíce mě zaujal/a/o***Jak například říct, že se vám něco nelíbí?***Co se mi líbilo nejméně, byl(a)(o)...**Zklamal(a)(o) mě...**Bohužel jsem očekával(a)...***Jak například říct, že byste něco (ne)doporučili?***Rozhodně bych doporučil/a...**Určitě byste měli...**Pokud se vám líbí..., tak byste měli...**... bych doporučil/a všem, kteří...*

Nemyslím si, že...
 Nedomnívám se, že...
bohužel nelze doporučit...

3. 4. 1 UKÁZKY ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO ZADÁNÍ RECENZE

Ukázka G – produkce odpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE

Úloha 2 – Článek/Recenze

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

B	<p>Recenze</p> <p>Napište recenzi pro časopis Knižní klub. Váš text musí mít vlastní originální titulek, důvod, proč o knize píšete, vaše hodnocení a názory, vaše (ne)doporučení.</p> <p>TÉMA: <u>Kniha, kterou jste nedávno přečetl/a.</u></p>
----------	---

Zajímavá kniha, kterou jsem nedávno přečetla se jmenuje *Hotýlek* a napsala ji česká spisovatelka Alena Morsnštajnová.

Rozhodla jsem se napsat o této knize, protože přijde mi docela univerzální – vhodná pro různé druhy čtenářů a i pro nerodilé mluvčí češtiny.

Příběh se odehrává v Česku během několika let za vládnutí komunistického režimu a vypráví o životě a osudu jednoho muže a jeho přátel a rodiny, která vlastní hotýlek na okraji malého města.

Výhodou této knihy je lehkost čtení – příběh čte se velmi rychle, snadno a příjemně. Přestože postavám nepřihodí se nic obzvlášť výjimečného (v podstatě řeší běžný život), děj zdá se napínává. Na tomto příběhu líbí se mi také, že ukazuje úskalí a potíže života v komunismu, což může být zajímavé pro čtenáře, kteří komunismus nikdy nezažili.

Co se mí na této knížce nelíbilo je skutečnost, že děj a jazyk jsou až moc jednoduché. Ve srovnání s jinou knihou od Aleny Morsnštajnové, kterou jsem četla (*Hana*), přijde mi, že *Hotýlkovi* chybí jistá hloubka – příběh zdá se občas být o ničem podstatným.

Abych to shrnula, domnívám se, že *Hotýlek* od Aleny Morsnštajnové je správná volba pro čtenáře, kteří hledají nenáročnou, příjemnou četbu a kvůli jednoduchému jazyku doporučila bych ji i cizincům, kteří se učí česky.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE G:

Text zcela splňuje komunikační cíl uvedený zadání – napsat recenzi na zadané téma. Text neobsahuje titulek, všechny ostatní požadované části textu (důvod, hodnocení a názory, doporučení nebo nedoporučení) jsou ale splněny a zpracovány dostatečně podrobně a srozumitelně.

Hodnocení je doplněno o argumenty, které jsou dostatečně vysvětleny (např. *Výhodou této knihy je lehkost čtení – příběh čte se velmi rychle, snadno a příjemně. Přestože postavám nepříhodí se nic obzvlášť výjimečného (v podstatě řeší běžný život), děj zdá se napínává. Na tomto příběhu líbí se mi také, že ukazuje úskalí a potíže života v komunizmu, což může být zajímavé pro čtenáře, kteří komunismus nikdy nezažili.*).

První dva odstavce nejsou příliš funkční a pro text bylo vhodnější, aby byly spojeny do jednoho. Ostatní odstavce už plní svou roli lépe a pomáhají čtenáři v orientaci.

Organizace textu a myšlenek obsahuje drobné nedostatky, které ale nekomplikují porozumění (např. *...vhodná pro různé druhy čtenářů a i pro nerodilé mlůvči češtiny,* *...příběh zdá se občas být o ničem podstatným.*), mezi větami jsou vždy jasné vztahy. Chyby ve slovosledu jsou časté a komplikují snadné čtení textu (např. *...protože přijde mi docela univerzální...*, *...příběh čte se velmi rychle...*, *Na tomto příběhu líbí se mi také...*). Chyby v interpunkci jsou ojedinělé.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁸ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 (např. těmito výrazy: *...Příběh se odehrává...*, *...vypráví o životě a osudu...*, *...na okraji malého města...*, *...lehkost čtení...*, *...Přestože postavám nepříhodí se nic obzvlášť výjimečného...*, *...ukazuje úskalí a potíže života...*, *...skutečnost, že děj a jazyk jsou až moc jednoduché...*, *Ve srovnání s jinou knihou...*, *...chybí jistá hloubka...*, *...správná volba pro čtenáře, kteří hledají nenáročnou, příjemnou četbu...*).

Chyby ve slovní zásobě jsou výjimečné a nebrání porozumění (např. *...přijde mi... , děj zdá se [být] napínává.*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2. Objevuje se kondicionál a věty mají složitou strukturu se správným výběrem slovních druhů. Jednotlivá slova jsou většinou ve správných pádech v singuláru i plurálu a slovesa ve správných tvarech (např. *Na tomto příběhu líbí se mi také, že ukazuje úskalí a potíže života v komunizmu, což může být zajímavé pro čtenáře, kteří komunismus nikdy nezažili.*).

Chyb v gramatice není mnoho a většinou neztěžují porozumění (např. *...mlůvči...*, *...na okrají...*, *...děj zdá se napínává ...*, *...Hotýlkovi chybí jistá hloubka...*, *...o ničem podstatným...*, *...kteří...*).

Chyby v diakritice a pravopisu jsou výjimečné (např. *...spisovatelka...*, *...napsát...*, *...kníze...*, *...mlůvčí*).

⁸ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.

Ukázka H – produkce neodpovídá úrovni B2 podle kritérií zkoušky CCE.

Úloha 2 – Článek/Recenze

19 bodů

Vyberte si jedno zadání A, nebo B a napište text o délce minimálně 150 slov.

B	<p>Recenze</p> <p><i>Napište recenzi pro časopis Knižní klub. Váš text musí mít vlastní originální titulek, důvod, proč o knize píšete, vaše hodnocení a názory, vaše (ne)doporučení.</i></p> <p>TÉMA: <u>Kniha, kterou jste nedávno přečetl/a.</u></p>
----------	---

E. M. Remark „Na západní frontě klid“

Nedávno jsem přečetl knihu, kterou napsal známý německý spisovatel E. M. Remark. V té knize Remark se snažil popsát a vysvělit všechny obtížnosti, které ve svém životě potkají vojáky během války. Tam je popsána informace o myšlenkách, sněch, problémech, nehodách, o štěstí a lásce lidí, kteří musejí sloužit svému národu a dělat všechno, aby zachránili své životy a životy svých příbuzných.

Pišu o té knize, protože ona mě inspirovala se cítit šťastným člověkem. V porovnání s těmi lidmi každý z nás je šťastný, protože z nás ještě nikdy nezažila a doufám, že nikdy nezažije ten pocit strachu o utracení nejdůležitější věci, kterou my všichni máme – to je náš život.

Podle mého názoru spisovatel dokázal nejen podrobně popsát to ošklivé období hrůzy a smutku, a taky jeho hlavním úkolem bylo inspirovat lidi žít tím svým jediným životem, který se jim podařilo obdržet od vesmíru, a užívat si ho.

Hrdinové knihy jsou různí muži od sedmnácti let, kteří každý den se bojí, protože právě ten den může být jejich poslední. Ale ten fakt nezklamuje je, a naopak inspiruje je prožívat ten, je možné poslední, den s pocitem radosti a vděčnosti za něho. Protože oni jsou silní, ani strach ani bolest nenutí je opustit ruce a vzdát se.

Tento psychologický trik je dávno známý v literatuře a psychologii, ale Remark dokázal ho použít v jiné, já bych řekl nové, formě.

Jestli chcete se zamyslet nad svým životem, a aspoň trochu poznát, že on je šťastný, tak doporučuji Vám přečíst tu velice skvělou knihu.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE H:

Text zcela splňuje komunikační cíl uvedený v zadání – napsat recenzi na zadané téma. Autor jako titulek zvolil jméno spisovatele a název jeho díla. V prvním odstavci stručně představuje knihu a poté uvádí důvod, proč si ji vybral. Dále hodnotí, co se spisovateli podařilo a jak vykreslil hrdiny své knihy. Nasleduje doporučení, proč by si čtenář měl knihu přečíst. Všechny části zadání jsou v textu zpracovány dostatečně podrobně a srozumitelně a vztahují se k tématu.

Hodnocení jsou sice dostatečně vysvětlená, ale nejsou vždy srozumitelná (např. *Podle mého názoru spisovatel dokázal nejen podrobně popsat to ošklivé období hrůzy a smutku, a taky jeho hlavním úkolem bylo inspirovat lidi žít tím svým jediným životem, který se jim podařilo obdržet od vesmíru, a užívat si ho.*)

Text je graficky vhodně rozdělen do odstavců.

Organizace textu a myšlenek obsahuje nedostatky, které komplikují porozumění. Mezi větami nejsou vždy jasné vztahy (např. *V té knize Remark se snažil popsat a vysvětlit všechny obtížnosti, které ve svém životě potkají vojáky během války. Tam je popsána informace o myšlenkách, sněch, problémech, nehodách, o štěstí a lásce lidí, kteří musejí sloužit svému národu..., Podle mého názoru spisovatel dokázal nejen podrobně popsat to ošklivé období hrůzy a smutku, a taky jeho hlavním úkolem bylo inspirovat lidi žít tím svým jediným životem, který se jim podařilo obdržet od vesmíru, a užívat si ho.*).

Chyby ve slovosledu jsou časté a komplikují snadné čtení textu. Chyby v interpunkci jsou ojedinělé.

Rozsah slovní zásoby použité funkčně a správně⁹ odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 (např. těmito výrazy: *...sloužit svému národu..., V porovnání s těmi lidmi..., ...spisovatel dokázal nejen podrobně popsat to ošklivé období hrůzy a smutku..., ...hlavním úkolem bylo inspirovat lidi ..., ...od vesmíru..., ...s pocitem radosti a vděčnosti..., ...vzdát se...).*

Chyby ve slovní zásobě jsou poměrně časté a některé brání porozumění (např. *...všechny obtížnosti..., Tam je popsána informace..., ...pocit strachu o utracení nejdůležitější věci..., ...různí muži od sedmnácti let..., ...nenutí je opustit ruce a vzdát se.*).

Rozsah gramatických prostředků použitých funkčně a správně odpovídá úrovni B2 a očekávání u úlohy 2 jen částečně. V textu se neobjevuje kondicionál ani jiné prostředky typické pro úroveň B2. Je pozitivní, že věty mají složitější strukturu, ne vždy se ale autorovi podaří vytvořit správné tvary nebo vhodné gramatické struktury (např. *Píšu o té knize, protože ona mě inspirovala se cítit šťastným člověkem., ...každý z nás je šťastný, protože z nás ještě nikdy nezažila a doufám, že nikdy nezažije..., Ale ten fakt nezklamuje je, a naopak inspruje je prožít ten, je možné poslední, den s pocitem radosti a vděčnosti za něho.*).

Chyb v gramatice není mnoho a většinou neztěžují porozumění (např. *...svému národu..., Ale ten fakt nezklamuje je...).*

Chyby v diakritice a pravopisu jsou časté (např. *...popsát a vysvětlí..., ...sněch..., Píšu..., ...žit..., ...různí..., ...silni..., ...já bých..., ...zamýslet..., ...poznát...).*

⁹ Poznámka: V příkladech u rozsahu slovní zásoby uvádíme v komentáři slova bez diakritických a pravopisných chyb, pokud se jich autoři původních textů dopustili.